

KETTŐS MÉRCÉVEL MÉR A ROMÁN IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ÁRUS ZSOLT SZERINT

Nyilvánvaló a diszkrimináció

Ismét bebizonyosodott, hogy a román igazságszolgáltatás kettős mércével mér – jelentette ki Árus Zsolt, a Székely Figyelő Alapítvány vezetője, aki közölte: most éppen az igazolódott be, hogy Moldvában nem kötelező ugyanúgy betartani a szimbólumhasználatra vonatkozó törvényeket, ahogyan a Székelyföldön.

» GERGELYIMRE

Ha a magyar közösséggel akár csak érintőlegesen összefügg egy ügy, akkor arra kell számítani, hogy az abban eljáró romániai bíróságok a legcsekélyebb lelkiismeret-furdalás nélkül áthágnak bármilyen jogszabályt, és úgy ítélik meg – jelentette ki Árus Zsolt. A Székely Figyelő Alapítvány vezetője tegnapi gyergyószentmiklósi sajtótájékoztatóján elmondta, az utóbbi időben arra voltak kíváncsiak, a moldvai települések polgármesteri hivatalai mennyire tartják be a zászlóhasználatot és a hivatalos feliratok elhelyezését szabályozó törvényt. Ugyanazt, amelyre hivatkozva Dan Tanasă parlamenti képviselő, magyarellenes feljelentéseiről elhíresült bloggerperek tucatjait zúdította székelyföldi előljárók nyakába. Egyik ilyen tipikus ügy az, amikor Tanasă azért perel előljárókat, mert nem tartják be betű szerint a román zászlóra vonatkozó törvény azon két előírását, miszerint a polgármesteri hivatal bejárata felett kell legyen az ország címere, annak két oldalán pedig egy-egy román zászló. A bíróságok minden ilyen esetben helyt adtak a kereseteknek, s kötelezték a polgármestereket a törvénybetű szerinti, szigorú betartására.

Ahol nem voltak zászlók, címerek Árus Zsolt elmondta, ezzel szemben azt tapasztalták, és ezt fényképekkel is dokumentálták, hogy Neamț, Bákó és Suceava megyében sok helyen egyáltalán nincsenek betartva ezek az előírások. Ezért petícióban szólították fel az ottani prefektusokat, gondoskodjanak arról, hogy megyéjükben minden polgármesteri hivatal homlokzatára legyen kihelyezve az ország címere és zászlaja, illetve büntessék meg azokat az előljárókat, akik hivataláról ezek hiányoznak. Mindhárom prefektus azt válaszolta a petíciókra, hogy felszólításokat küldtek ki a polgármestereknek, de a megyéjükben sehol nem tapasztalták, hogy ezeket az előírásokat meg-

A Suceava megyei Gura Humorului polgármesteri hivatalának bejázatán nem leng a román zászló, holott a törvény előírja

SZÉKELYFIGYELŐ ALAPÍTVÁNY

sértették volna. Ezt követően a Székely Figyelő Alapítvány pert indított a prefektusok ellen, a törvényszékre pedig fényképes bizonyítékokat nyújtottak be azt igazolandó, hogy a prefektusok állítása tévesen hamis.

„A bíróság megalapozatlannak ítélte és elutasította a kereseteket, azzal indokolva ezt, hogy ha valaki beadványt nyújt be egy intézményhez, akkor a petícióban kérteteket nem muszáj megoldani, csak arra kell vigyázni, hogy 30 napon belül küldjenek rá egy választ” – mutatott rá Árus. Hozzátette, a perek indításakor a céljuk nem az volt, hogy kerüljön végre címer és

» **Fényképekkel is dokumentálták, hogy Neamț, Bákó és Suceava megyében sok helyen egyáltalán nincsenek betartva ezek az előírások.**

zászló Boroaia vagy Gura Humorului polgármesteri hivatalára, hanem sokkal inkább az, hogy nyerjenek kézzelfogható, konkrét bizonyítékot arra nézve, hogy a hazai bíróságokat sokkal jobban érdekli a magyarok „frusztrálása”, mint a törvények betartása. „Inkább maradjon címer és zászló nélkül Bodești polgármesteri hivatala, mintsem hogy ez a székely alapítvány pert nyerjen egy román prefektussal szemben – mondhatták magukban az ügyekben eljáró bírók” – fogalmazott a civil jogvédő.

Megjegyzi, a moldvai zászlókra vonatkozó perek célja az, hogy bizonyítsák, a romániai bíróságok kettős mércét alkalmaznak, diszkriminálják a magyarokat.

Újabb perek indultak

„Amikor a per tárgya a magyar jelképek, érdekek és jogok védelme, rögtön »visszafele kezdenek forogni a fogaskerek» a bírók fejében, s nagytétellel keresik a felhozható törvényes előírásokat, illetve ha mégsem sikerül olyat találni, akkor meg minden további nélkül alkalmaznak olyanokat, amiknek semmi közük nincs az adott helyzethez” – mutatott rá Árus Zsolt. Kifejtette, ez történt abban a perben is, aminek tárgya a piros-fehér-zöld zászlók eltávolítása volt Székelyudvarhely polgármesteri hivatalából. A bírókat csöppet sem érdekelte, hogy az általuk alkalmazott törvény más országok zászlajára vonatkozik, és hogy a vitatott zászlók nem voltak Magyarország hivatalos zászlajai. „A jogsértések miatti perekben nem lehet megállni. Nem elég ugyanis az, hogy bizonyítást nyert, a hazai bíróságok törvénysértő módon jártak el, hanem tovább kell menni, mert célunk a közösségünket érő jogsérelmek orvoslása is. Most pedig már azt is elmondhatjuk, hogy az a per valóban nem ért véget, ugyanis ezt a panaszunkat is befogadhatónak találta a strasbourgi bíróság, és érdemben le fogja tárgyalni” – közölte Árus. Hozzátette, ez azt jelenti, annyira nyilvánvalóan jogsértő az ítélet, hogy Strasbourgban már első látásra úgy találták, hogy ezzel az ügygel érdemben foglalkozniuk kell. „Ez szám szerint a tizenharmadik ilyen befogadott, elbírálásra váró panaszunk az Emberi Jogok Európai Bíróságán” – közölte Árus, hozzátéve, úgy látja, jó esély van arra, hogy ezek a perek sikerrel végződjenek.

KISS JUDIT

» VEZÉRCIKK

Élelem és meggyás a kukában

Ha belegondolunk, irdatlanul nagy az az élelmiszer-mennyiség, amennyit egy romániai polgár a szemébe dob egy év alatt: átlag 120 kilónyi. Durván számolva az egy személy által egy nap alatt a kukába hajtott táplálékféle körülbelül fél kilogrammot jelent, amiből, ha úgy vesszük, akár két étkezésre is futathatna. Abba pedig belegondolni is rossz, hogy mondjuk egy indiai riksás egész napi munkájával annyi pénzt keres, hogy mindössze két kistányérnyi, jóval kevesebb mint fél kiló főtt rizst vásárolhat. Az átlag romániai – felmérések szerint leginkább városiakról van szó – pedig lazán elpazarol naponta fél kilogrammnyi táplálékot.

A falvakban még hagyományos módszerekkel hasznosítják a háztartásokban megmaradt élelmiszereket, például megetetik a háziállatokkal, de kompozit is készülhet belőle. Az egyre városiasodó rétegek ezzel szemben tonnányi élelmiszert áldoznak fel rendszeresen a jólléti társadalom oltárán, miközben sokan nem veszik észre, hogy a kidobott élelem kidobott pénzt, környezetszennyezést, ugyanakkor a fogyasztói mentalitás „hizlalását” jelenti. Abba sem kellemes belegondolni, amit egy friss hazai felmérés eredményei húznak alá: jövedelmünk átlag 40 százalékát élelmiszerre költjük, ennek a mennyiségnek pedig mintegy 40 százaléka a kukában köt ki. Száraz kenyér, megromlott gyümölcs és tejtermék és a többi.

Tájainkon a világháborúk óta nem volt igazi, húsba vágó gond az élelmiszerhiány. Tulajdonképpen a kommunizmus évtizedei alatt sem, amikor bár jegyre, sorban állással, de azért hozzájutottak az emberek a napi betevő falathoz, és nem éheztek a szó szoros értelmében. Manapság a legkülönfélébb harapnivalók, luxusnak is tekinthető finomságok széles skálája közül válogathatunk folyamatosan, évszaktól függetlenül. És nemcsak idényzöldségek, -gyümölcsök kínálóznak a boltok polcain: januárban is árulnak paradicsomot, paprikát, áprilisban is frissnek tűnő almát. A növekvő életszínvonal nemcsak a megvásárolt tápanyagok mennyiségén, de a milyenségén is megmutatkozik: egyre több húsfélét, tejterméket, friss – nem is a tájainkon megtermő, hanem messze földön éretlenül leszedett, akár hajókon Európába érkező – gyümölcsöt, zöldséget fogyasztunk. Sok eledelféle gyorsan és könnyen romlik, főleg, ha nem megfelelő helyen, hőmérsékleten vagy csomagolásban tároljuk. Ezért is nagyfokú a pazarlás, na meg amiatt is, hogy gyakorta nem tervezünk előre, nem vagyunk körültekintőek. A rohanó életmód ugyanis nem tolerálja a gondos, kiszámított tervezést, sietve, ad hoc vásárolunk. Közben meg tele van szemfényvesztő, csábító marketinges akciókkal, ajánlatokkal a piac, ezek hatására nyilván több eledelt veszünk, mint amire szükségünk van, vagy amit belátható időn belül el tudnánk fogyasztani. Így a tékozláshoz nemcsak a bőséges kínálat, hanem a reklámok vonzereje is jelentősen hozzájárul.

A túlfogyasztás és pazarlás pedig nemcsak költség szempontjából előnytelen, de környezetromboló is; elég, ha csak azt vesszük figyelembe, mennyi vízre van szükség a különféle élelmiszerek előállításához. Aminek ilyenformán jó részét kidobjuk. De az el nem fogyasztott eledellel együtt talán kukába dobjuk a körültekintést, az okos tervezést, a takarékossgot, és igen, a környezet védelmének egyik lehetséges módját is.